

### **TİPOLOGİYA 3. Şəxslərin kart məlumatlarının aldadılaraq əldə edilməsi nəticəsində onlara məxsus pul vəsaitlərinin xarici bank kartlarına köçürülərək nağdlaşdırılması**

“B” ölkəsində yerləşən dələduz şəxslər “A” ölkəsinə məxsus müxtəlif onlayn ticarət saytlarında satış elanları yerləşdirmiş “A” ölkəsinin vətəndaşları ilə “mesencer” tətbiqi vasitəsi ilə əlaqə yaradaraq elanda qeyd olunan mal(lar)ın alınması üçün ilkin ödənişin edilməsi adı altında həmin vətəndaşları kart məlumatlarının təqdim edilməsinin zəruri olduğuna inandırmış və müvafiq məlumatları sui-istifadə məqsədləri üçün əldə etmişlər.

Belə ki, dələduz şəxslər alış üçün “A” ölkəsinin “x” qrup vətəndaşlarına (tranzit məqsəd üçün istifadə olunan) vəsaitlərin köçürülməsi adı altında onlardan telefon nömrələrinə göndərilmiş “OTP” təhlükəsizlik kodlarını istəmişlər. Müvafiq kodların əsas təyinatından məlumatsız olan şəxslər (satıcılar) həmin kodları dələduz şəxslərə təqdim etmişlər.

“OTP” təhlükəsizlik kodlarını əldə etmiş “B” ölkəsi vətəndaşları “A” ölkəsinin “x” qrup vətəndaşlarına məxsus vəsaitləri “A” ölkəsinin digər “y” qrup vətəndaşlarının (tranzit məqsəd üçün istifadə olunan) kart hesablarına (əvvəlcədən eyni qanunsuz üsul ilə əldə olunaraq “bron” edilmiş, lakin əməliyyat aparılmamış hesablar) köçürmüşlər.

Növbəti addımda dələduz şəxslər mobil və internet bankçılıq texnologiyalarından istifadə etməklə, “A” ölkəsinin hər iki qrup şəxslərinin kart hesablarındakı bütün vəsaitləri (əvvəlcədən mövcud olan şəxsi vəsaitlər və sonradan “x” qrupuna daxil olan şəxslərin hesablarından köçürülmüş vəsaitlər) müvafiq “B” ölkəsinin “Z” bankında qeyd olunan dələduz şəxslərin adına açılmış çoxsaylı kart hesablarına köçürərək nağdlaşdırmışdır.

“A” ölkəsinin bəzi zərərçəkmiş vətəndaşları kart hesablarına daxil olan vəsaitlərin onlara məxsus olmadığını bank(lar)a bildirdikdən sonra müvafiq kart hesabları bank(lar) tərəfindən bloklanmışdır.

#### **İstifadə olunmuş mexanizmlər**

- yerli kredit təşkilatı;
- xarici kredit təşkilatı.

#### **İstifadə olunmuş alətlər**

- bank kartları;
- “mesencer” tətbiqi;
- mobil və internet bankçılıq;
- köçürmə.

#### **İstifadə olunmuş üsullar**

- şəxslərin təhlükəsizlik kodunun təyinatı və onunla davranış qaydaları barədə məlumatsızlığından sui-istifadə olunması;
- şəxslərin satış maraqlarından sui-istifadə olunması.

#### **İndikatorlar**

- internet ödəniş sistemləri vasitəsilə yüksək intensivlikdə və dövriyyədə vəsaitlərin mədaxil edilməsi;
- əməliyyatların müştəri profilinə uyğun olmaması;

- kart sahiblərinin əməliyyatlardan xəbərdar olmaması;
- dələduz şəxs(lər) tərəfindən əldə olunan vəsaitlərin mənbəyini gizlətmək məqsədilə riskli bank xidmətlərindən istifadə olunması.

**Şəxslərin kart məlumatlarının aldadılaraq əldə edilməsi nəticəsində onlara məxsus pul vəsaitlərinin xarici bank kartlarına köçürülərək nağdlaşdırılması sxemi**

